

Länsstyrelsen
Örebro län

Sture Marklund
Direkt: 019-193566
sture.marklund@lansstyrelsen.se
Fax: 019-193028

1 (16)

BESLUT

2009-09-14 Dnr: 5112-00568-2007

Enligt sändlista

Bilaga 1. Sändlista
Bilaga 2. Hur man överklagar
Bilaga 3. Skötselplan

Länsstyrelsens i Örebro län beslut och föreskrifter angående bildande av naturreservatet Skagershultsmossen i Laxå och Lekebergs kommuner

BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) beslutar Länsstyrelsen att förklara det område som avgränsas på bifogad karta som naturreservat. Området omfattar del av fastigheterna Laxåskogen 1:116 i Laxå kommun och Kronoberg 1:1, Råtorpsskogen 1:1, Södra Västkärr 1:6, Dalhult 4:2, Tångeråsa-Torp 1:5, Hagen 2:1 samt Hässleby 3:31 i Lekebergs kommun. Reservatet har den gräns som anges på bifogad beslutskarta och slutligen märks ut i fält.

Naturreservatets namn skall vara Skagershultsmossen.

Reservatet Skagershultsmossen omfattar bl a två av Länsstyrelsen i tidigare fattade etappbeslut som naturreservat skyddade områden, samt dessutom nyttillkommen mark. I och med att detta beslut om bildande av naturreservatet Skagershultsmossen vinner laga kraft upphävs ovan nämnda beslut från 1982-02-19 dnr 11.131-283-81 samt från 2000-01-21 dnr 231-03978-99, i sin helhet. Länsstyrelsens föreskrifter 18 FS 2000:45 upphör därmed att gälla. Det nya beslutet ersätter därmed i detta landskapsavsnitt de gamla besluten.

Nya syften, föreskrifter samt skötselplan för naturreservatet Skagershultsmossen framgår enligt nedan:

BESLUT

2009-09-14 Dnr: 5112-00568-2007

Syfte

- Att bevara biologisk mångfald knuten till myrar och skogar. Natura 2000 habitatet högmossar (7110) skall bevaras i gynnsam bevarandestatus. Typiska växt- och djursamhällen och arter inom området som t ex skvattram och vitag, liksom de skyddsvärda arterna smålom, bivråk, fiskgjuse, trana, ljungpipare, grönbena, spillkråka och orre skall ha gynnsamt tillstånd.
- Att genom riktade åtgärder t ex igenläggning av diken restaurera naturmiljöer
- Att tillgodose behovet av attraktiva områden för friluftslivet. Syftet får inte komma i konflikt med de två ovan nämnda syftena och friluftslivet skall bedrivas på allemansrättlig grund.

Föreskrifter

För att tillgodose syftet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3 och 22 §§ förordningen (1998: 1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm., att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken

Utöver vad som gäller enligt annan lagstiftning är det förbjudet att:

1. Bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden
2. Anordna upplag
3. Anlägga väg eller stig
4. Framföra motordrivet fordon i terräng
5. Dra fram ny mark- eller luftledning
6. Uppföra byggnad eller annan anläggning
7. Utföra något slag av avverkning, gallring eller röjning, så eller plantera skogsplantor, samla ihop eller föra bort några levande eller döda träd eller träddelar
8. Uppföra nya jakttorn eller iordningställa permanenta jaktpass, röja siktgator eller stödutfodra vilt

BESLUT

2009-09-14 Dnr: 5112-00568-2007

Förbudet enligt p 4 skall ej utgöra hinder för uttransport av fälld älg eller annat högvilt med terrängskoter, t ex fyrhjuling. Vid körning skall i första hand befintliga stigar och leder användas och särskilt försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark och vegetation.

Förbuden enligt pp 1, 2, 4 och 7 skall ej utgöra hinder för underhåll av i området befintliga skogsbilvägar ej heller för underhåll eller avveckling av befintlig teleledning längs Likvägen.

Föreskrifterna enligt 7 kap 5 § miljöbalken träder i kraft den 14 oktober 2009.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten förpliktas tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet.

1. Utmärkning av reservatet
2. Uppsättande av informationstavlor
3. Restaurering och skötsel av biotoper, vilka åtgärder behövs för att uppnå reservatets syften
4. Genomförande av undersökningar av förekomst av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken

Det är förbjudet att

1. bortföra eller skada döda träd eller träddelar

Enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller ordningsföreskrifterna omedelbart efter att de har trätt i kraft även om de överklagas.

Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken träder i kraft den 14 oktober 2009.

Länsstyrelsens föreskrifter 18 FS 2000:45 upphör därmed att gälla.

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.

BESLUT
2009-09-14 Dnr: 5112-00568-2007**Fastställande av skötselplan**

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., fastställer Länsstyrelsen den till beslutet fogade skötselplanen för naturreservatet (bilaga 3).

Uppgifter om naturreservatet

Namn: Skagershultsmossen

Län: Örebro län

Kommun: Laxå och Lekeberg

Församling: Skagershult och Tångersåsa

Fastigheter: Del av fastigheterna Laxåskogen 1:116 i Laxå kommun och Kronoberg 1:1, Råtorpsskogen 1:1, Södra Västkärr 1:6, Dalhult 4:2, Tångersåsa-Torp 1:5, Hagen 2:1 samt Hässleby 3::31 i Lekebergs kommun

Lägesbeskrivning: 15 km NNO Laxå och 10 km SV Fjugesta

Naturgeografisk region: Skogslandskapet i Tiveden – Tylöskogen - Kolmården

Kulturgeografisk region: Mellansvenska skogsbygderna

Ekonomiskt kartblad: 10E 0h, 10407, 10E 1h, 10417

Topografiskt kartblad: Karlskoga 10E SO, 1042

Areal: Totalt 1021 ha varav produktiv skogsmark 221 ha

Markägare: Naturvårdsverket samt privata

Objektsnummer: RegDOS 2000222

Förvaltare: Länsstyrelsen

Natura 2000: Objekt SE 0240104, Skagershultsmossen, samt SE 0240091 Skagershultsmossen-Torp, Högmossar (7110). För det förstnämnda objektet har enligt fågeldirektivet anmälts arterna smålom (A001), bivråk (A072), fiskhjuse (A094), trana (A127), ljungpipare (A140), grönbena (A166), spillkråka (A236) och orre (A409). För det senare objektet har enligt fågeldirektivet anmälts arterna fiskgjuse (A094), trana (A127), ljungpipare (A140), grönbena (A166) och orre (A409).

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Skagerhultsmossen har sedan lång tid tillbaka varit föremål för naturskyddsåtgärder. Genom Hasselfors AB hade en betydande del av mossens centrala del ett privat skydd som genom Länsstyrelsens beslut 1982-02-19 gavs ett formellt skydd som naturreservat. Mossens naturvärden hade dessförinnan lyfts fram genom den inventering av skyddsvärda myrar i Örebro län som Växtbiologiska institutionen i Uppsala på uppdrag av Länsstyrelsen presenterat.

Hotet mot länets stora mossar och Skagershultsmossen framstod tydligt genom de exploateringar som naggade mossen i kanten på alla sidor. Naturvårdsverket påbörjade på grund av det accelererade hoten mot myrarna 1991 arbetet med att på nationell basis ta fram ett prioriteringsunderlag för skyddsåtgärder rörande myrar. Denna resulterade 1994 i Myrskyddsplan för Sverige där landets främsta myrar beskrevs och där Naturvårdsverket angav att objekten skulle prioriteras i det framtida skyddsarbetet. I Myrskyddsplanen ingick objektet Skagershultsmossen.

Länsstyrelsen arbetade vidare på skyddet och genom beslut 2000-01-21 utvidgades reservatet med stora arealer i nordost inom Torps by.

Genom Regeringens beslut 95-12-21 och 98-01-22 ingår de nordvästra delarna av Skagershultsmossen i EU-s nätverk av skyddade områden Natura 2000 och genom Regeringens beslut 2000-07-06 har även etappen omfattande Torpfastigheten föreslagits inkluderas i EU-s nätverk av skyddade områden, Natura 2000.

Efter beslutet om reservatsbildning av Torpfastigheten har förhandlingar om markåtkomst fortsatt och avtal om markåtkomst för reservatsbildning av myrskyddsplaneobjektet i sin helhet har nu slutits.

Samråd med berörda kommuner har skett.

Länsstyrelsen bedömer att den föreslagna ordningsföreskriften enligt 7 kap 30 § MB innebär så begränsad kostnadsmässig och andra konsekvenser för allmänheten att det saknas skäl för en konsekvensutredning enligt 4 § förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Ärendet har remissbehandlats.

SKÅLEN FÖR BESLUTET

Skagershultsmossen är länets största myr. Dess största naturvärden finns i anslutning till den gölrika mossen, vilken ger förutsättning för ett rikt fågelliv med förekomst av flera för trakten sällsynta arter. Myren har i Länsstyrelsens publikation "Fågelmýrar i Örebro län" bedömts höra till den högsta skyddsklassen. Den är vidare av riksintresse för naturvärden och har

BESLUT

2009-09-14 Dnr: 5112-00568-2007

högsta klass i våtmarksinventeringen. Området är referenslokal för svensk och internationell våtmarksforskning.

Skagershultsmossen är ett myrkomplex av stor betydelse för bevarandet av biologisk mångfald i regionen. Den ingår i Myrskyddsplan för Sverige.

Områdets nordvästra del ingår i EU-s Natura 2000 nätverk av skyddade naturområden genom beslut av Regeringen 95-12-21 och 98-01-22. samt den nordöstra delen genom beslut 2000-07-06 (Torpetappen).

Området har sådana värden att de motiverar ett starkt och långsiktigt skydd. Utan detta skydd kan inte överlevnaden av ovan angivna biologiska mångfald garanteras. Området är vidare för litet för att komma ifråga som nationalpark varför skydd som naturreservat föreslås.

Förutsättningarna att bevara områdets biologiska mångfald liksom livsmiljöer finns om de bevarandemål uppfylls som framgår av bifogad skötselplan.

Beslutet strider inte mot kommunal översiktsplan eller detaljplan och är därmed förenligt med 7 kap 8§ miljöbalken.

Beslutet bidrar till miljökvalitetsmålen levande skogar, myllrande våtmarker och ett rikt djur och växtliv samt är i linje med gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd.

Det är vidare i linje med Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken.

Vid en avvägning, enligt 7 kap 25 § miljöbalken, mellan allmänna och enskilda intressen bedömer Länsstyrelsen att den inskränkning i enskild rätt att använda mark och vatten som beslutet om naturreservat innebär inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses.

Detta beslut kan överklagas. (Se bilaga.)

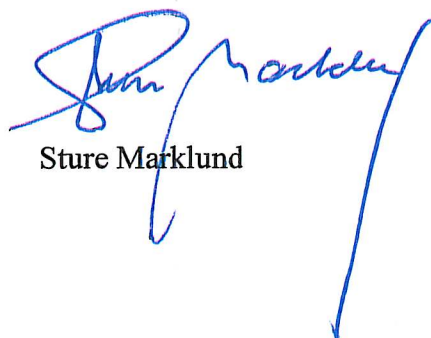
Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Rose-Marie Frebran

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2009-09-14 Dnr: 5112-00568-2007

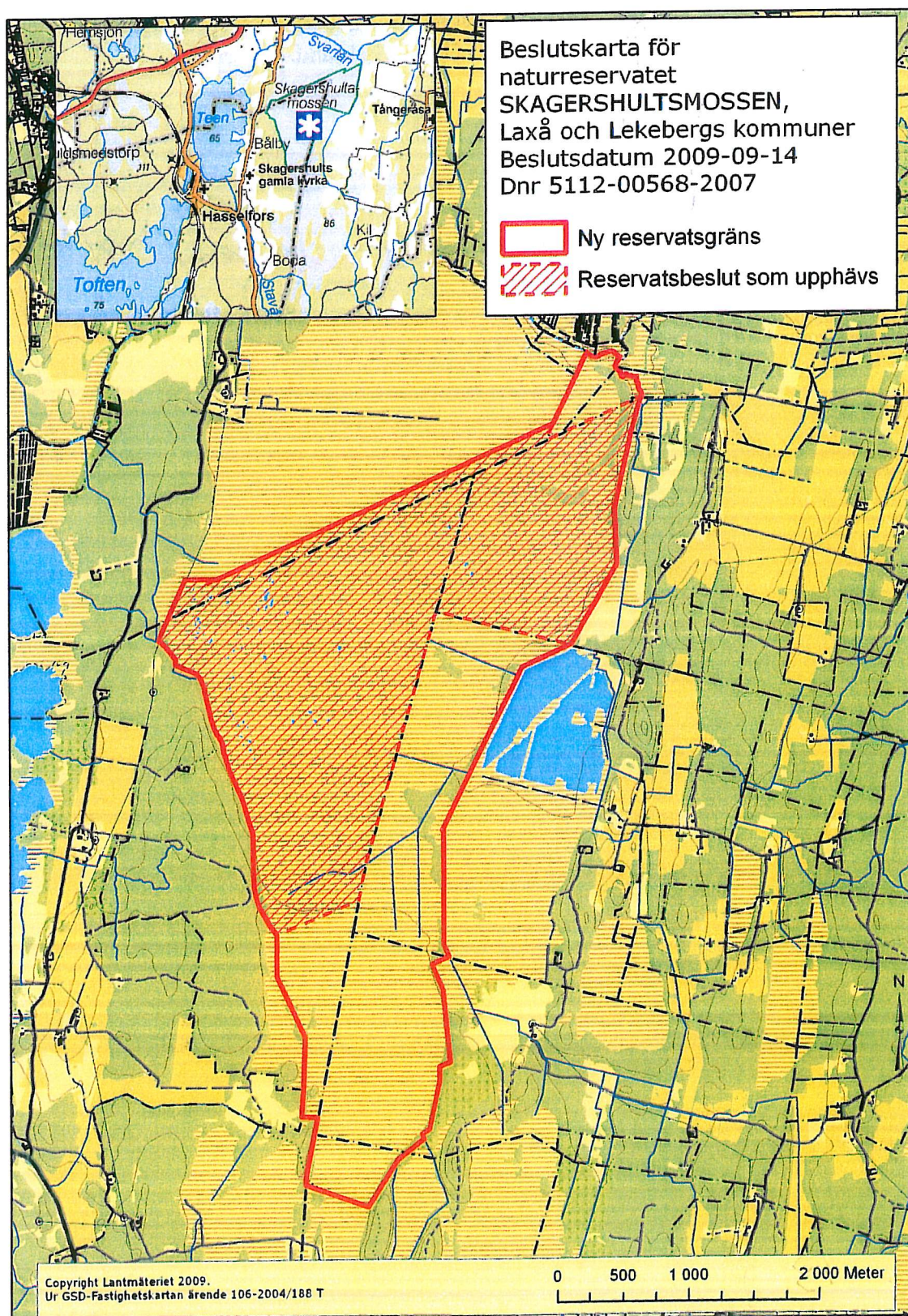
I den slutliga handläggningen av ärendet deltog enhetschefen Magnus Eklund, länsjuristen Johan Strandberg samt föredraganden, avdelningsdirektören Sture Marklund.

Rose-Marie Frebran

Sture Marklund

BESLUT

2009-09-14 Dnr: 5112-00568-2007

Bilaga 1.**Sändlista:**

Långstorps jaktlag, Kjell Evertsson, Tycke, 694 94 Vretstorp
Johan von Schèele, Bålby gård, 695 95 Hasselfors
Tångeråsa älgskötselområde, Ulf Eliasson, Fabriksg. 54 D, 702 23 Örebro
Skagershults älgskötselområde, Gustaf Beck-Friis, Skagersholm, 695 93
Finnerödja
Håkan Sundnäs, Hässleby gård 1, 716 93 Fjugesta
Sune Norman, Finntorp 3159, 716 93 Fjugesta
Skanova, Box 93, 123 43 Farsta
Ove Karlsson, Övre Lövsta, 716 91 Fjugesta
Mona Stålhammar, Västkärr 2, 716 91 Fjugesta
Björn Stålhammar, Dalhult, 716 91 Fjugesta
Issi Stålhammar, Rudsberg gård, 681 95 Kristinehamn
Ove Hjalmarsson, Bälsås 3135, 716 91 Fjugesta
Johan Rundberg, Hagen 3117, 716 93 Fjugesta

Skogsstyrelsen, Elementv. 4, 702 27 Örebro
Sveriges geologiska undersökning, Box 670, 751 28 Uppsala
Laxå kommun, 695 80 Laxå
Lekebergs kommun, Bang 7, 716 81 Fjugesta
Hopajola, Östra Bang 3, 703 61 Örebro
Regionförbundet, att: Kjell-Ove Nordström, 701 83 Örebro
Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm
Boverket, Box 534, 37123 Karlskrona
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Stockholm
Fastighetsbildningsmyndigheten, Box 1200, 701 12 Örebro
Polismyndigheten i Örebro län, Box 1804, 701 18 Örebro
Örebro läns museum, Box 314, 701 46 Örebro
Västernärkes Naturskyddsförening, Rolf Ivarsson, Vekhyttan, 712 93 Fjugesta

BESLUT
2009-09-14 Dnr: 5112-00568-2007**Bilaga 2.****HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT**

Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni skriva till Länsstyrelsen. Tala om i brevet vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange beslutets diarienummer. Tala också om vilken ändring i beslutet Ni vill ha.

Länsstyrelsen måste ha fått överklagandet inom tre veckor från den dag beslutet kungjordes i dagspressen, annars kan överklagandet inte prövas.

Om Länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt Ni begärt sänder Länsstyrelsen överklagandet vidare till regeringen (miljödepartementet).

Om Ni vill ha ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till Länsstyrelsen, tel 019-19 30 00.

Bilaga 3. Skötselplan för naturreservatet Skagershultsmossen

BESKRIVNING

1. Syftet med reservatet

- Att bevara biologisk mångfald knuten till myrar och skogar. Natura 2000 habitatet högmossar (7110) skall bevaras i gynnsam bevarandestatus. Typiska växt- och djursamhällen och arter inom området som t ex skvattram och vitag, liksom de skyddsvärda arterna smålom, bivråk, fiskgjuse, trana, ljungpipare, grönbena, spillkråka och orre skall ha gynnsamt tillstånd.
- Att genom riktade åtgärder t ex igenläggning av diken restaurera naturmiljöer
- Att tillgodose behovet av attraktiva områden för friluftslivet. Syftet får inte komma i konflikt med de två ovan nämnda syftena och friluftslivet skall bedrivas på allemansrättlig grund.

2. Beskrivning av bevarandevärdena

2.1 Administrativa data

Objektnamn	Skagershultsmossen
Objektnummer	RegDOS 2000222
Skyddsform	Naturreservat
Län	Örebro
Kommun	Laxå och Lekeberg
Markslag och naturtyper (ha): Produktiv skogsmark	Produktiv skogsmark 221 ha,

BESLUT
2009-09-14 Dnr: 5112-00568-2007

Övrigt	788 ha myr och 4,4 ha vatten
Prioriterade bevarandevärden:	Skogs-myrmosaik, högmossar, opåverkad hydrologi, skyddsvärd flora och fauna med N 2000 arter

2.2 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning

Områdets kantskogar har nyttjats för skogsbruksändamål med en historia som sträcker sig åtminstone bakåt till 1600-talet. Mindre områden har nyttjats för torvtäkt.

2.3 Områdets bevarandevärden**2.3.1 Biologiska bevarandevärden**

Området ligger i en mycket myrrik trakt av länet och Skagerhultsmossen är länets största myr och innehåller en rik variation av myrtyper och mycket välutbildad mossevegetation. Området hyser en rik fågelfauna.

2.3.2 Fornlämningar

Likvägen, fornlämning nr RAÄ 13 i Tångeråsa socken.

2.3.2 Värden för friluftslivet

Områdets vildmarkskaraktär och speciella fågelliv attraherar naturintresserade besökare.

3. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet är indelat i 2 skötselområden:

1. Skog- och våtmarker
2. Anordningar för besökare

Skötselområde 1: Skog och våtmarker**Beskrivning**

Området intas i huvudsak av vidsträckta, nästan helt öppna mossevidder inramade av mer eller mindre fuktiga kantskogar dominerade av tall med rikt inslag av björk. Skagerhultsmossen är ett av Mellansveriges största myrområden och består av gölrika, excentriska mossar. Mossarna är väl

BESLUT

2009-09-14 Dnr: 5112-00568-2007

differentierade i ristuvor, fastmattor, mjukmattor och lösbottnar. Mossarnas botten-skikt domineras av rubinvitmossa och rostvitmossa. I myrkomplexet ingår också fattiga och intermediära drag och gungflyn, med förekomst av bl a ängsnycklar, trindstarr och källpraktmossa.

Bevarandemål

- Våtmarkerna i området skall ha naturlig hydrologi
- Arealen produktiv, boreal naturskog inklusive brända ytor skall uppgå till minst 210 ha
- Alla N 2000-arterna skall ha gynnsam bevarandestatus
- Mängden död ved på den produktiva skogsmarken skall vara minst 20 m³sk/hektar

Skötselåtgärder

- Ev hydrologisk restaurering genom igenläggning av diken om så bedöms erforderligt
- Ev restaurering av vegetation i form av träd- busk- eller fältskikt, om så bedöms erforderligt

Skötselområde 2: Anordningar för besökare

Besökare till området avses som tidigare slussas in västerifrån till det befintliga fågeltorn som står där vid mossens kant strax utanför reservatet. Över mossen, från Skagershults kyrka, går den s k Likvägen, en gammal körväg. Mossen är under inte alltför blöta förhållanden beträddbar på de flesta ställen. Det har därför inte bedömts nödvändigt att anlägga något ledssystem kring eller över mossen i nuläget. Vid Västkärr, omedelbart öster om reservatet, finns ett nyuppbyggt fågeltorn intill de fågelrika våtmarker som bildats efter slutbrytning av där befintlig torvtäkt. Detta område ingår ej i reservatet, men fågellivet i reservatets östra del kan till en del betraktas från detta fågeltorn.

Bevarandemål

- En väl underhållen P-plats skall finnas på plats angiven i fastställd skötselplan. Nivåläggning 1.
- Skyltställ med informationstavla skall finnas på plats markerad på skötselplanekartan.

Skötselåtgärder

- Uppsättande av nytt skyltställ och informationsskylt.
- Utmarkering av reservatet.
- Årlig tillsyn och underhåll av anordningar.

BESLUT

2009-09-14 Dnr: 5112-00568-2007

- Om behovet av slyröjning längs den s k Likvägen bedöms angeläget, skall om medel för insatsen finnes, och om skyddet av den biologiska mångfalden i reservatet ej äventyras av åtgärden, röjning utföras.

4. Jakt och fiske

Jakt och fiske får bedrivas med beaktande av vad som beslutats i naturreservatets föreskrifter.

5. Referenser

Backeus, I., 1971. Vegetationen och dess förändringar på Skagershultamossen i Närke. Växtbiol. Inst., Uppsala, stencil.

Backeus, I., 1972. Bog vegetation re-mapped after sixty years. Studies on Skagershultamossen Central Sweden. Oikos 23: 384-393.

Backeus, I., 1978. Skyddsvärda myrar i Örebro län. Länsstyrelsen i Örebro län, naturvårdsenheten. Meddelanden från Växtbiologiska inst., Uppsala univ., 1978:5

Bengtsson, A-M. 1974. Översiktlig naturinventering av Laxå kommun. Länsstyrelsen i Örebro län.

Furuholm, L., Nettelblatt, M. & Karlsson, B. 1973. Översiktlig naturinventering av Örebro kommun. Länsstyrelsen i Örebro län.

Lonnstad, J. & Löfroth, M. (red) 1994. Myrskyddsplan för Sverige. Naturvårdsverket, Solna.

Länsstyrelsen i Örebro län. 1984. Naturvårdsöversikt Örebro län. Publ.nr. 1984:5

Länsstyrelsen i Örebro län, 1998. Våtmarker i Örebro län. Södra delen. Publ.nr. 1998:8

Sandgren, L. 1982. Fågelmyrar i Örebro län. Inventering 1981. Närkes Ornitologiska Förening och Länsstyrelsen i Örebro län. Publ.nr. 1982:1

Naturvårdsverket, 2007: Myrskyddsplan för Sverige. Rapport 5668 – April 2007.

6. Uppföljning

6.1 Uppföljning av skötselåtgärder

Entreprenörer ansvarar för dokumentation av vilka åtgärder som genomförts och när de genomförts.

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av genomförda skötselåtgärder sker i slutet på varje år, de år då åtgärder har genomförts.

6.2 Uppföljning av bevarandemål

Ett program för uppföljning av reservatets bevarandemål skall utarbetas av Länsstyrelsen

7. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Var	Finansiering	Prioritering
Uppsättande av informationsskylt	Senast år 2011	Enl skötselplanekarta	Reservatsanslag	1
Utmärkning av reservatet	Senast år 2011	Enl skötselplanekarta	Reservatsanslag	1
Underhåll av anläggningar	Vid behov	Enl ovan	Reservatsanslag	1
Naturvårdsbränning	I enlighet med kommande regional plan för naturvårdsbränningar	Enl kommande detaljplanläggning		1
Uppföljning av skötselåtgärder	Efter åtgärd	Hela reservatet	Reservatsanslag	1
Uppföljning av bevarandemål	I enlighet med vad som bestäms i kommande program	Hela reservatet	Reservatsanslag	1

BESLUT
2009-09-14 Dnr: 5112-00568-2007